

Koncepce požární ochrany Zlínského kraje

Zlín 2008

Koncepte požární ochrany Zlínského kraje

Č.j.: HSZL-624/1-Ř-2006

Vypracoval:

Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje
Přílucká 213, 76001 Zlín
www.hzszlk.eu

Projednáno:

MV – GŘ HZS ČR dne 21.12.2007
Krajský úřad Zlínského kraje dne 19.2.2008

OBSAH

1. Úvod – výchozí podmínky

- 1.1. Legislativní rámec požární ochrany
- 1.2. Právní a další výchozí dokumenty
- 1.3. Zabezpečování požární ochrany kraje

2. Charakteristika kraje

- 2.1. Všeobecná charakteristika
- 2.2. Demografické a geografické údaje
- 2.3. Charakteristika hospodářství, kulturních a historických objektů

3. Rizika vzniku mimořádných událostí

- 3.1. Rizika vzniku požárů
- 3.2. Rizika vzniku ostatních mimořádných událostí

4. Předcházení rizikům a jejich řešení

- 4.1. Způsob předcházení rizikům
- 4.2. Příprava na mimořádné události
- 4.3. Řešení mimořádných událostí a činnost integrovaného záchranného systému
- 4.4. Činnost hasičského záchranného sboru kraje
- 4.5. Činnost jednotek požární ochrany

5. Úkoly

- 5.1. Střednědobé úkoly
- 5.2. Dlouhodobé úkoly

Přílohy:

- Příloha č. 1 – Základní právní normy na úseku požární ochrany
- Příloha č. 2 – Krajské předpisy na úseku požární ochrany
- Příloha č. 3 – Vodní díla – základní parametry

1. ÚVOD – VÝCHOZÍ PODMÍNKY

1.1. Legislativní rámec požární ochrany

Základní právo na ochranu života, zdraví a majetkových hodnot je zakotveno v Ústavě České republiky¹⁾. Požární ochrana věcně představuje vytvoření účinné ochrany života a zdraví občanů a majetku před požáry a poskytnutí pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech.

1.2. Právní a další výchozí dokumenty

Základní právní normy na úseku požární ochrany jsou uvedeny v **příloze č. 1**.

Dalšími výchozími dokumenty na úseku požární ochrany jsou materiály MV - generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „GR HZS ČR“):

- Koncepte požární prevence v České republice (z roku 2003),
- Koncepte ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015 (z roku 2002, ve znění novelizace dle usnesení vlády č. 21/2005),
- Zaměření rozvoje operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému na úrovni krajů (z roku 2003),
- Koncepte chemické služby Hasičského záchranného sboru České republiky (z roku 2005).

1.3. Zabezpečování požární ochrany kraje

Základní právní rámec pro zabezpečování požární ochrany kraje je dán národními předpisy – základními právními normami a dále krajskými předpisy – nařízeními Zlínského kraje (dále jen „kraje“) uvedenými v **příloze č. 2**.

Na území kraje jsou úkoly požární ochrany zabezpečovány ve dvou základních oblastech:

- požární prevence a ochrana obyvatelstva,
- záchranné a likvidační práce při požárech, živelních pohromách a jiných mimořádných událostech.

V souladu s výše uvedenými právními předpisy jsou úkoly v obou základních oblastech požární ochrany na území kraje realizovány v rámci přímého nebo přeneseného výkonu státní správy (obce, kraj, hasičský záchranný sbor kraje) a zásahovou činností výkonných složek integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“), zejména jednotkami požární ochrany, Policií České republiky a zdravotnickou záchrannou službou.

Trvale základními a nosnými prvky zabezpečujícími plnění úkolů v obou zmíněných oblastech požární ochrany jsou Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje (dál jen „HZS kraje“) a jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí (dále jen „jednotky SDH obcí“).

¹⁾ Čl. 112 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

2. CHARAKTERISTIKA KRAJE

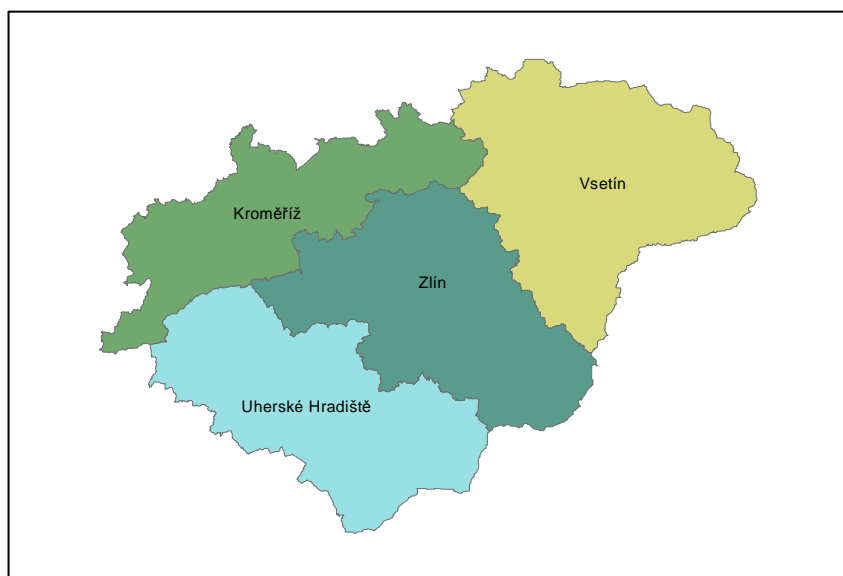
2.1. Všeobecná charakteristika

Zlínský kraj byl ustanoven k 1. lednu 2000 na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů. Vznikl sloučením okresů Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín. Celý region je vnímán jako bohatá a dynamická oblast v rámci České republiky.

2.2. Demografické a geografické údaje

Kraj se nachází na východě České republiky, ve střední části Moravy, kde jeho východní okraj tvoří hranici se Slovenskou republikou. Na jihozápadě sousedí s Jihomoravským krajem, na severozápadě s Olomouckým krajem a v severní části s Moravskoslezským krajem.

Územní členění kraje podle okresů:

Kraj svou rozlohou 3 964 km² je čtvrtým nejmenším krajem a zaujímá 5 % plochy České republiky.

Hornomoravským a Dolnomoravským úvalem protéká největší řeka kraje – Morava, do které se vlévá většina toků z území kraje. Největšími přítoky jsou řeky Bečva, Dřevnice a Olšava. Menší část území kraje je řekou Vlárrou odvodňována do Váhu (na území Slovenské republiky).

Na území kraje žije celkem 590 tisíc obyvatel, což představuje 5,8 % obyvatel České republiky a zaujímá tak osmé místo v republice.

Kraj má celkem 304 obcí, což představuje 4,9 % obcí České republiky, z toho 30 měst. V kraji je celkem 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) – Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Kroměříž, Luhačovice, Otrokovice,

Rožnov pod Radhoštěm, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Vizovice, Vsetín a Zlín.

Základní statistické údaje v kraji podle území okresů a obvodů ORP:

Okres	Počet obcí / obyvatel	Správní obvody ORP			
		ORP	Obce	Počet obyv.	Rozloha [km ²]
Kroměříž	79 / 107 927	Bystřice p. H.	14	16 002	164,00
		Holešov	19	21 618	132,61
		Kroměříž	46	70 053	499,16
Uh. Hradiště	78 / 143 731	Uh. Hradiště	48	90 020	517,89
		Uh. Brod	30	53 711	473,49
Vsetín	57 / 145 661	Rožnov p. R.	9	35 271	239,05
		Val. Meziříčí	16	41 943	229,79
		Vsetín	32	67 664	662,36
Zlín	90 / 192 520	Luhačovice	15	19 450	178,43
		Otrokovice	10	34 801	111,68
		Val. Klobouky	20	23 961	258,81
		Vizovice	16	16 264	146,15
		Zlín	29	99 081	350,34
Kraj celkem	304 / 589 839	13	304	589 839	3 964

Pozn.: stav k 31.12.2006, zdroj ČSÚ

Územní členění kraje podle ORP:

2.3. Charakteristika hospodářství, kulturních a historických objektů

Ekonomické aktivity

Ekonomika v kraji byla a je založena především na zhodnocování vstupních surovin a polotovarů. Největší podíl výroby mají gumárenský průmysl, všeobecné strojírenství, kožedělný průmysl a průmysl elektrotechnický. Značný význam mají rov-

něž závody zpracovatelského průmyslu, zejména obuvnického, dřevozpracujícího a dále chemie a potravinářství.

Doprava

Silniční síť v kraji dosahuje délky 2 106 km. V současnosti se realizuje propojení regionu na dálniční soustavu České republiky pokračováním výstavby dálnice D 1; byla dokončena výstavba úseku Vyškov – Vrchoslavice, na kterou bude navazovat výstavba dalších úseků ve směru Kroměříž a Hulín. Celá zlínská aglomerace bude výhledově dostupná z rychlostních komunikací. Plánuje se výstavba nové rychlostní komunikace R 49 od Hulína k Fryštáku a pak okolo Slušovic, Vizovic až na hraniční přechod Střelná s napojením na slovenskou dálniční síť, dále pak R 55 od Hulína, okolo Otrokovic, Napajedel, Uherského Hradiště až po Břeclav.

V kraji je celkem 281 km železniční síť. V rozvojových plánech se počítá s efektivním využitím železniční, lodní a letecké dopravy. Nejvýznamnější železniční tratí na území kraje je spojnice Břeclav – Přerov – Bohumín. Krajem nevede žádná vodní dopravní cesta; Bařův kanál je využíván pouze k rekreačním účelům. V kraji jsou k dispozici tři civilní letiště: Kunovice, Otrokovice a Holešov. Pouze kunovické letiště je však vhodné pro pravidelnou dopravu a má přiznán statut mezinárodního veřejného letiště.

Kulturní a historické podmínky

Rozvojový potenciál z hlediska cestovního ruchu představují významná regionální kulturní střediska (Kroměříž, Uherské Hradiště, Zlín), kulturně-historická místa (hrady Buchlov, Malenovice a Brumov, zámky Kroměříž, Buchlovice, Lešná u Zlína, Vizovice a Vsetín, skanzen Rožnov p. R.) a významná místa národních a křesťanských tradic (Velehrad, Hostýn, Rožnov p. R., Staré Město). Přibližně 30 % území kraje je spravováno jako chráněné krajinné oblasti (CHKO Beskydy a CHKO Bílé Karpaty).

Zvláštní podmínky

Na území kraje se nenachází jaderná elektrárna, ani žádné další významné zařízení jaderného charakteru.

Plynofikace obcí je v kraji výrazná a v nížinných oblastech prakticky úplná. Ve městech zajišťují značnou část dodávek tepla střední a velké centrální zdroje.

Významná vodní díla – přehrady:

- okres Kroměříž – Koryčany,
- okres Uherské Hradiště – Kolelač (Bojkovice), Osvětimany,
- okres Vsetín – Bystřička, Horní Bečva, Karolinka,
- okres Zlín – Fryšták, Ludkovice, Pozlovice, Slušovice.

Významné podzemní zdroje pitné vody: Kvasice - Tlumačov, Hulín, Kněžpole, Ostrožská Nová Ves.

3. RIZIKA VZNIKU MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Mimořádnou událostí se v souladu se zákonem o IZS²⁾, rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

3.1. Rizika vzniku požárů

Ke vzniku požáru může dojít téměř na kterémkoli území kraje. Riziko vzniku požáru se však na základě určitých okolností pro danou lokalitu zvyšuje. Jedná se především o oblasti s objekty průmyslové výroby, na kterých se následně realizuje doprava hořlavých, výbušných, jedovatých a jiných nebezpečných látek, dále jde o území se zemědělskou výrobou (sklady chemikálií, hořlavé prachy schopné výbuchu – mlýny, mícháreny krmných směsí atd.) a o území rozsáhlých lesních lokalit.

Obecně lze říci, že nejvyšší riziko vzniku požáru a jeho šíření je vždy ve větších městech, což je podloženo i statistikou mimořádných událostí HZS kraje.

Vznik požáru na daném území je pak z hlediska rozsahu škody na majetku či zdraví obyvatel o to závažnější, jde-li o území s vysokým počtem ohrožených osob nebo je-li požárem zasaženo rozlohou velké území.

Riziko vzniku značných škod je pak možné preventivně snížit včas provedenými opatřeními k ochraně osob, majetku, zvířat i životního prostředí.

Požární rizika v kraji byla vytipována takto:

- Činnosti s vysokým požárním nebezpečím v souladu se zákonem o požární ochraně³⁾. Jedná se o činnosti právnických a podnikajících fyzických osob s vysokým požárním nebezpečím, a tedy se zvláštními povinnostmi podle zákona o požární ochraně. Jde například o činnosti s hořlavými látkami v množství větším než 5000 t, ale také činnosti v budovách o 15 a více nadzemních podlažích nebo o výšce větší než 45 m. Na území kraje provozuje tuto činnost 9 subjektů.
- Rizika vyplývající z činností podniků, společností, zařízení, správních středisek nebo úřadů regionálního a vyššího významu. Jako kritéria pro výběr subjektů do této kategorie rizik byla zvolena písm. a), b) a c) § 18 vyhlášky o požární prevenci⁴⁾. Zjednodušeně lze říci, že se jedná o objekty se složitými podmínkami pro zásah, kdy jde o dispozičně složité a nepřehledné objekty nebo o objekty, ve kterých může bez upozornění na zvláštní nebezpečí dojít k ohrožení života hasičů nebo se v nich vyskytují vybrané nebezpečné látky. V této kategorii požárních rizik je zahrnuta velká část větších podniků, nemocnic, obchodních domů, divadel, kin atd.

²⁾ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

- Rizika vyplývající z existence, způsobu využití, přístupnosti a vlastního zabezpečení požární ochrany významných kulturních a historických objektů a také z kapacity zábavních parků a sportovních zařízení. V této kategorii rizika jsou uvedeny objekty s vysokou historickou, kulturní hodnotou nebo objekty přechovávající takovéto předměty. Dále se jedná o stavby pro shromažďování většího počtu osob, kde základním problémem je jejich evakuace.
- Nebezpečí plošných požárů a požárů v nepřístupném terénu. Riziko spočívá v absenci přístupových komunikací, těžkých a rozsáhlých terénech a v absenci požární vody, což má za následek volné šíření a tedy velkou plochu požáru.
- Rizika vyplývající z nebezpečí provozované činnosti, kde by mohlo dojít k úniku nebezpečných látek v souvislosti s požárem nebo s jinou mimořádnou událostí. Jedná se o společnosti zařazené do kategorie „A“ nebo kategorie „B“ dle zákona o prevenci závažných havárií⁵⁾. V kraji se (v době zpracování této koncepce) nachází 7 organizací zařazených do kategorie „A“ a 9 organizací zařazených do kategorie „B“.

3.2. Rizika vzniku ostatních mimořádných událostí

Riziko povodňové

Území kraje je ohrožováno v horských oblastech povodněmi lokálního charakteru s rychlým průběhem a v nížinách záplavami. V prvním případě je nutno velmi rychle varovat obyvatelstvo a nasadit záchranné jednotky. Doba trvání události je relativně krátká. V druhém případě je více času na přípravu, záplavy jsou ale rozsáhlejší a trvají podstatně delší dobu. K těmto okolnostem je pak potřeba přizpůsobit prostředky k záchraně a pro ochranu obyvatelstva. Riziko vzniku povodňových (záplavových) území je možné ztotožnit s oblastmi okolí velkých vodotečí, jejich přítoků a blízkého okolí v případě vzednutí jejich hladin z důvodu dlouhotrvajících vydatných dešťů nebo rychlého tání sněhu.

Dle zkušeností z povodní v letech 1997 a 2006 je nutno mezi velmi ohrožené oblasti zařadit zejména okolí řeky Moravy a její přítoky řeky Bečvy, Dřevnice, Štávniče, Rusavy, Olšavy, Moštěnky a Vlárky.

Na základě analýzy možnosti destrukce hráze a vzniku zvláštní povodně pod vybraným vodou vzdouvajícím dílem se určí území ohrožené zvláštní povodní, které je nezbytným podkladem pro zpracování operačního plánu krizového plánu kraje pro toto vodní dílo (viz **příloha č. 3**). Zpracovává se Plán ochrany území pod vodním dílem před zvláštní povodní.

Riziko dopravní

Míru rizika související s dopravou osob a přepravou zboží je možné definovat v porovnání s projevy ostatních rizik jako nejpravděpodobnější možnost přímého ohrožení obyvatelstva a životního prostředí a vzniku materiálních škod. Riziko spočívá především v přepravě jedovatých, hořlavých, výbušných, radioaktivních a jiných nebezpečných látek, jak na silnici, tak také na železnici. Dopravní nehody a následné úniky těchto přepravovaných nebezpečných látek mohou ohrozit obyvatelstvo, ale také životní prostředí. Přitom nesmíme opomenout přepravu osob do

⁵⁾ Zákon č. 59/2006 Sb., zákon o prevenci závažných havárií.

zaměstnání a samozřejmě i za účelem turismu, který se poslední dobou rychle rozvíjí. V tomto případě u dopravních nehod jsou přímo ohroženy přepravované osoby.

Riziko ohrožení vlivem letecké dopravy je nad územím kraje minimální, neboť kraj nedisponuje větším letištěm. Je zde však obecné riziko, vyplývající z leteckého provozu v koridorech nad územím kraje.

Rizika ostatní

Míra ostatních rizik je ovlivněna vcelku výhodnou geografickou polohou kraje ležícího ve středoevropském prostoru se seizmicky klidným geologickým podložím a relativně příznivým klimatem. Možná rizika mohou být projevem živelných pohrom ve formě větrných smrští, tektonické činnosti, přívalových dešťů, krupobití, sněhových kalamit a prudkých bouřek zvláště nebezpečných v podhorských oblastech, ale také následný vliv těchto živlů v dopravní a energetické infrastruktuře. Nelze také opomenout možný vznik ohnisek epidemie, epizootie, veterinární nákazy a přemnožení hmyzu nebo jiných škůdců.

Nejpravděpodobnějšími riziky ohrožení jsou rizika antropogenní (související s činností člověka), která se mohou projevit:

- destrukcemi objektů výbuchem plynů,
- únikem nebezpečných látek,
- ohrožením v případě dopravní nebo železniční nehody spojené s následným výbuchem či požárem,
- kontaminace podzemních vod a zdrojů pitné vody únikem nebezpečných látek nebo jako důsledek povodní,
- narušení distribuce elektrické energie, plynu, pitné vody, tepla a provozu telekomunikačních sítí haváriemi technologických zařízení, ale také důsledku teroristického činu.

4. PŘEDCHÁZENÍ RIZIKŮM A JEJICH ŘEŠENÍ

4.1. Způsob předcházení rizikům

Významnou součástí a základním principem systému ochrany životů, zdraví a majetkových hodnot je předcházení rizikům, tedy prevence. Účinná ochrana životů, zdraví a majetku před požáry je výsledkem spolupůsobení celé řady faktorů.

HZS kraje vykonává státní požární dozor v rozsahu vymezeném v § 31 zákona o požární ochraně a způsobem stanoveným prováděcími předpisy. Jednotlivé činnosti při výkonu státního požárního dozoru spolu úzce souvisejí a vzájemně na sebe navazují. Státní požární dozor se vykonává v rámci stavební prevence, kontrolní činnosti a zjišťování příčin vzniku požárů dle zákona o požární ochraně. Každoročně je výkon státního požárního dozoru v těchto základních oblastech vyhodnocován statisticky.

Při předcházení rizikům a plnění úkolů státní správy na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového plánování se v přenesené působnosti podílejí orgány obcí a orgány kraje, jakož i právnické osoby a podnikající fyzické osoby. Postavení, práva a povinnosti HZS kraje, státních orgánů, správních úřadů, orgánů samosprávy, jakož i právnických osob a fyzických osob na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového plánování jsou upraveny právními předpisy⁶⁾.

Stavební prevence

V souladu s ustanovením zákona o požární ochraně je prováděno posouzení dokumentace pro územní plánování a územní řízení, projektové dokumentace pro stavební řízení, ověřování podmínek daných ve stanovisku k projektu při kolaudacích.

Na základě požadavků stavebních úřadů jsou zpracovávána stanoviska k projektové dokumentaci jednoduchých a drobných staveb, případně k povolení výjimek v rozsahu stanoveném stavebním zákonem⁷⁾ u těchto staveb.

Ve smyslu § 10 odst. 6 zákona o IZS⁸⁾ je také zabezpečováno posouzení dokumentace pro územní plánování, územní řízení a stavební řízení z hlediska ochrany obyvatelstva.

Na úseku civilní ochrany na území kraje jsou při územním a stavebním řízení vydávána vyjádření jako dotčeného orgánu státní správy z hlediska ochrany obyvatelstva. Se stavebními úřady jsou projednávány podmínky usměrňování výstavby v daných lokalitách.

Kontrolní činnost na úseku požární ochrany

Kontrolní činnost na úseku požární ochrany je prováděna v souladu se zákonem o

⁶⁾ Zákon č. 133/1985 Sb.; zákon č. 239/2000 Sb.; zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 68/2007 Sb.

⁸⁾ Zákon č. 239/2000 Sb.

požární ochraně, a to formou komplexních kontrol, tematických kontrol a kontrolních dohlídek. Jedná se o kontrolu dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně a kontrolu plnění uložených opatření.

Kontrolní činnost na úseku ochrany obyvatelstva a IZS je prováděna v souladu se zákonem o požární ochraně.

Zjišťování příčin vzniku požárů

Zjišťování příčin vzniku požárů se provádí dle zákona o požární ochraně. Příslušníci HZS kraje při tom spolupracují zejména s orgány činnými v trestním řízení, orgány státního odborného dozoru a dalšími orgány státní správy. Výsledky a závěry zjišťování příčin vzniku požárů se uvádějí do odborných vyjádření, případně znaleckých posudků, které slouží k dalšímu řízení.

Pro účely stanovení návrhů preventivních opatření, výkonu státního požárního dozoru, koncepce rozvoje požární ochrany a zaměření preventivně výchovné činnosti se provádějí pravidelné detailní rozborů požárů a jiných zásahů.

Posouzení požárního nebezpečí

Definice činností s vysokým požárním nebezpečím podle zákona o požární ochraně vymezuje pouze vysoce rizikové činnosti. Provozovatelé těchto činností jsou povinni předložit HZS kraje ke schválení posouzení požárního nebezpečí. Tento druh dokumentace požární ochrany analyzuje rizika a stanovuje podmínky požární bezpečnosti při provozování těchto rizikových činností.

Ochrana obyvatelstva

Ochrana obyvatelstva, která je nedílnou součástí úkolů HZS kraje, je prováděna v souladu se zákonem o požární ochraně⁹⁾, zákonem o IZS¹⁰⁾ a krizovým zákonem¹¹⁾. Pod tuto oblast spadá varování a vyrozumění obyvatelstva, ukrytí, nouzové přežití, zabezpečení prostředků individuální ochrany a také vzdělávání pro všechny skupiny obyvatelstva a složky IZS.

Úkoly a služby z hlediska informovanosti občanů a jejich připravenost na mimořádné události jsou zajišťovány v těchto oblastech:

Varování, vyrozumění a informování obyvatelstva

V současné době je připojeno 77 % obcí na jednotný systém varování a vyrozumění (dále jen „JSVV“), přičemž na JSVV není připojeno 45 obcí s počtem více než 500 obyvatel. Cílem je pokrytí 90 % území kraje koncovými prvky varování, napojenými do JSVV.

Ukrytí obyvatelstva

Nyní je řešeno stálými tlakově odolnými úkryty s procentem ukrytí do 10 % obyvatelstva. Počet úkrytů je v souladu s koncepcí civilní ochrany průběžně snižován a současně je rozšiřováno ukrytí obyvatelstva v improvizovaných úkrytech. Do budoucna je nutno se především zaměřit na improvizované ukrytí s využitím vytipoovaných stavebních objektů po provedení potřebných úprav.

⁹⁾ Zákon č. 133/1985 Sb.

¹⁰⁾ Zákon č. 239/2000 Sb.

¹¹⁾ Zákon č. 240/2000 Sb.

HZS kraje zabezpečuje pro vybrané kategorie osob prostředky individuální ochrany. Ty jsou uloženy ve skladech civilní ochrany HZS kraje, a to ve Vizovicích (v prostorách skladu HZS ČR – Základny logistiky Olomouc), ve Vsetíně, v Uherském Hradišti (v areálu nemocnice) a ve Zdounkách. Do budoucna, jako optimální a dostačující z hlediska skladovacích kapacit se jeví pouze dva sklady v kraji (Vizovice a Uherské Hradiště). V případě vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu budou prostřednictvím HZS kraje tyto prostředky distribuovány cílovým skupinám obyvatelstva.

Evakuace obyvatelstva

Obec odpovídá za evakuaci v oblasti své působnosti a za její průběh. Při provádění plošné evakuace je garantem řízení evakuace HZS kraje v součinnosti s Krajským úřadem Zlínského kraje. K provedení evakuace jsou využívány především vlastní dopravní prostředky občanů a dopravní prostředky dopravců na základě uzavřených smluv o plánované pomoci na vyžádání.

K realizaci tohoto úkolu je nutné trvale zabezpečovat stálou aktualizaci zpracované dokumentace v oblasti krizového a havarijního plánování.

Nouzové přežití obyvatelstva

Je rozpracováno podle nařízení generálního ředitele HZS ČR čj. PO-377-1/OOB-2003, ve znění čj. PO-313-2/OOB-2006. Především se zaměřuje na nouzové ubytování, zásobování potravinami a pitnou vodou. Toto je řešeno smluvně a prostřednictvím plánu nezbytných dodávek pro krizové stavy, který vychází z požadavků ORP a je naplňován cestou systému ARGIS. Pro případ operativní potřeby poskytnutí pomoci obyvatelstvu v nouzi není k dispozici vybavené mobilní zařízení.

Preventivně výchovná činnost

Jedním ze základních prvků systému ochrany obyvatelstva je informovaný a sebevzdělaný občan. Příprava obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci je zaměřena na získání teoretických znalostí a praktických dovedností, směřujících k vlastní ochraně a poskytování pomoci jiným (dle pokynu č.j.PO-171-4/OOB-2005). Po získání dovedností se očekává adekvátní reakce občana na přijímaná opatření, na která je připravován právě v rámci organizované přípravy obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci v souvislosti s prohloubením veřejné informovanosti.

Vzdělávání

Je zaměřeno na všechny skupiny obyvatelstva a složky IZS. Realizováno je podle požadavků ORP, škol a státních institucí formou přednášek, školení, prezentací a poskytováním propagačních materiálů. Je nutno se především věnovat výchově a osvětě obyvatelstva při seznamování s možnými riziky na území kraje a jejich chování při vzniku mimořádných událostí.

Monitoring chemického a radiačního nebezpečí

Monitoring je systém, který umožňuje trvalé sledování, měření a vyhodnocování procesů nebo jevů a přijímání opatření. Na území kraje jsou rovnoměrně instalovaná měřicí místa, která jsou napojena na „Síť včasného zjištění Radiační monitorovací sítě ČR“ v majetku SÚJB, s připojením na celorepublikový informační monitorovací systém. Tyto hlásiče slouží ke každodennímu průběžnému měření úrovně radiace.

Spolupráce s občanskými sdruženími

Trvale věnovaná pozornost občanským sdružením, veřejně prospěšným organizacím a jiným orgánům a organizacím působícím na úseku požární ochrany a úzká spolupráce s nimi patří k důležitým úkolům HZS kraje. Tyto subjekty mají nezastupitelnou roli při zabezpečování úkolů v oblasti požární ochrany, a to nejen při zajištění úkolů IZS, ale také v oblasti prevence. Podílejí se na preventivně výchovné činnosti, zejména mezi občany a mládeží a podílejí se také na ediční a publikační činnosti.

Mezi tyto nejvýznamnější subjekty patří zejména Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Česká asociace hasičských důstojníků, Český červený kříž, Vodní záchranná služba ČČK a Horská služba ČR.

4.2. Příprava na mimořádné události

Příprava na mimořádné události zahrnuje především podrobnou analýzu rizikových činností. Jejím cílem je znalost orgánů určených k samotnému řešení rizikových situací, metodické postupy jejich řešení. Výsledkem je pak připravenost osob, zajištění technického vybavení, způsob vyrozumění ohrožených osob a subjektů za účelem zmírnění případných ztrát a škod. S tímto cílem se tvoří kompletní dokumentace:

- dokumentace požární ochrany kraje a obcí,
- krizové a havarijní plány, vnější havarijní plány,
- povodňové plány,
- požární poplachový plán,
- poplachový plán integrovaného záchranného systému,
- uzavření součinnostních dohod.

Na úrovni kraje:

- požární poplachový plán kraje, jehož součástí je poplachový plán IZS,
- stanovení podmínek k zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany,
- stanovení podmínek k zabezpečení zdrojů vody k hašení požárů,
- stanovení podmínek k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů,
- stanovení podmínek k zabezpečení požární ochrany v budovách zvláštního významu,
- stanovení podmínek k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob,
- krizové a havarijní plány, vnější havarijní plány,
- součinnostní dohody.

Veškeré podklady pro výše uvedené činnosti orgánů kraje na úseku požární ochrany a krizového a havarijního plánování připravuje HZS kraje ve spolupráci s krajem, ORP, složkami IZS a dalšími subjekty. V souvislosti s havarijním a krizovým plánováním jsou uzavřeny součinnostní dohody k zabezpečení úkolů.

Na úrovni obce:

- požární řád obce,
- řád ohlašovny požárů,
- dokumentace k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob,
- krizové a havarijní plány, vnější havarijní plány (pouze u určených obcí),
- dokumentace k zabezpečení plnění úkolů obce při řešení následků mimořádné události a krizové situace.
- vzájemná výměna informací,
- vzájemná pomoc a součinnost při řešení následků živelních pohrom a mimořádných událostí,
- plánované pomoci na vyžádání,
- zabezpečení vstupu do rozhlasového a televizního vysílání a zprostředkování odvodování informací pro obyvatelstvo.

Pro řešení mimořádných událostí a krizových stavů jsou ustanoveny následující orgány:

- bezpečnostní rada kraje,
- krizový štáb kraje,
- krizový štáb HZS kraje,
- bezpečnostní rady určených obcí (ORP) – Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Kroměříž, Luhačovice, Otrokovice, Rožnov pod Radhoštěm, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Vizovice, Vsetín a Zlín,
- krizové štáby určených obcí (ORP),
- krizové štáby obcí zřízené na základě rozhodnutí starosty obce,
- povodňová komise kraje,
- povodňové komise ORP,
- povodňové komise obcí zřízené dle vodního zákona,
- nálezová komise kraje,
- krajská epidemiologická komise.

4.3. Řešení mimořádných událostí a činnost IZS

Pro řešení mimořádných událostí je definován IZS, kterým se rozumí koordinovaný postup složek IZS při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Tento systém se používá v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět záchranné a likvidační práce současně více složkami IZS.

Záchranné práce jsou činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin. Likvidační práce jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.

Základními složkami IZS jsou HZS kraje, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky. Tyto základní složky zajišťují nepřetržitou pohotovost

pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem mají rozmístěny své síly a prostředky po celém území kraje.

Ostatními složkami IZS jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany¹²⁾, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání.

Pro přípravu jednotlivých složek IZS na vznik mimořádné události slouží prověřovací a taktická cvičení IZS. Prověřovací cvičení IZS je určeno k ověření přípravy složek IZS k provádění záchranných a likvidačních prací, k prověření havarijních plánů nebo k ověření součinnosti mezi jednotkami PO a dalšími složkami IZS. Součástí tohoto cvičení může být i vyhlášení cvičného poplachu pro složky IZS. Taktické cvičení IZS je určeno k ověření přípravy složek IZS a orgánů, podílejících se na provedení a koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádné události. Na území kraje jsou každoročně organizována čtyři taktická cvičení složek IZS, v každém okrese jedno. Přípravu cvičení a spolupráci se základními složkami IZS při této přípravě zajišťují jednotlivé územní odbory HZS kraje, koordinaci cvičení v rámci kraje a na úrovni krajských orgánů zajišťuje odbor IZS a služeb krajského ředitelství HZS kraje. Prověřovací cvičení IZS jsou prováděna v rámci jednotlivých územních odborů HZS kraje.

Stálými orgány pro koordinaci složek IZS jsou operační a informační střediska (dále jen „OPIS“) IZS, kterými jsou OPIS HZS kraje a OPIS GŘ HZS ČR.

Povinnost zřizování OPIS HZS ČR vyplývá z § 2 odst. 4 zákona o HZS ČR¹³⁾. Krajské OPIS HZS kraje plní současně i úkoly územního OPIS pro územní odbory Uherské Hradiště, Kroměříž a Vsetín. Organizační součástí krajského OPIS je pracoviště telefonního centra tísňového volání 112. Cílový stav – plnění úkolů v oblasti operačního a krizového řízení z jednoho centra (krajského OPIS HZS kraje) již byl v průběhu let 2004 až 2006 dosažen.

Součástí činnosti složek IZS je i plánovaná pomoc na vyžádání, která je zahrnuta do poplachového plánu IZS, který je vydán formou nařízení kraje. Plánovanou pomocí na vyžádání se rozumí předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci ostatními složkami IZS obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám IZS při provádění záchranných a likvidačních prací.

Nezastupitelné místo v řešení mimořádných událostí mají orgány kraje a obcí, které zajišťují přípravu na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva. Množství informací, se kterými je nutné pracovat při řešení mimořádných událostí, vyžaduje mít k dispozici kvalitní technické prostředky a informační systém.

Krajský úřad mimo jiné organizuje součinnost mezi obecními úřady ORP a dalšími správními úřady a obcemi v kraji, zejména při zpracování poplachového plánu IZS,

¹²⁾ Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.

¹³⁾ Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

zajišťuje havarijní připravenost a ověřuje ji cvičeními, usměrňuje IZS na úrovni kraje, zpracovává plán k provádění záchranných a likvidačních prací na území kraje ("havarijní plán kraje") a zpracovává poplachový plán IZS kraje. Tyto úkoly orgánů kraje plní HZS kraje.

Hejtmán organizuje IZS na úrovni kraje, koordinuje a kontroluje přípravu na mimořádné události, koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení mimořádné události vzniklé na území kraje, pokud přesahuje území jednoho správního obvodu ORP a velitel zásahu vyhlásil nejvyšší stupeň poplachu nebo jej o to požádal anebo jej o koordinaci požádal starosta ORP; schvaluje havarijní plán kraje, vnější havarijní plán a poplachový plán IZS kraje.

Obecní úřad ORP zajišťuje mimo jiné připravenost správního obvodu obecního úřadu ORP na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva. Tyto úkoly obecního úřadu ORP plní HZS kraje.

Starosta ORP koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení mimořádné události vzniklé ve správním obvodu obecního úřadu ORP, pokud jej velitel zásahu o koordinaci požádal a schvaluje vnější havarijní plány.

Orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva. Obecní úřad za tímto účelem mimo jiné organizuje přípravu obce na mimořádné události, podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací s IZS, zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, podílí se na zajištění nouzového přežití obyvatel obce a vede evidenci a provádí kontrolu staveb civilní ochrany nebo staveb dotčených požadavky civilní ochrany v obci.

Starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím, organizuje v dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou ORP evakuaci osob z ohroženého území obce a organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva obce.

HZS kraje spolupracuje s obcemi na vytváření podmínek pro činnost jednotek SDH obcí, a to zejména formou technické, odborné, metodické a organizační pomoci.

V rámci technické pomoci jsou prováděny zejména činnosti na úseku chemické a technické služby. Jedná se zejména o údržbu a drobné opravy věcných prostředků – plnění lahví dýchacích přístrojů stlačeným vzduchem, pomoc při předepsaných zkouškách požárních hadic a jejich drobných opravách apod. Odborná pomoc jednotkám HZS kraje zahrnuje pravidelnou organizaci základní a cyklické odborné přípravy pro vybrané funkce členů jednotek SDH obcí – velitele a strojníky. U jednotek, které vlastní dýchací techniku zabezpečuje HZS kraje odbornou přípravu nositelů dýchací techniky, na stanicích HZS kraje jsou organizovány velitelské dny pro velitele jednotek SDH obcí a je organizován součinnostní výcvik jednotek HZS kraje s předurčenými jednotkami SDH obcí v rámci plošného pokrytí.

Metodickou a organizační pomoc zajišťují jednotlivé stanice HZS kraje v rámci svých hasebních obvodů převážně formou ukázek techniky a speciálních činností (lezecké skupiny, vyprošťovací technika), a to v rámci požadavků obcí a jimi zřízených jednotek. Na stanicích HZS kraje jsou průběžně organizovány stáže pro

členy jednotek SDH obcí, spojené s odborným výkladem i s ukázkami techniky. V neposlední řadě jednotky HZS kraje společně s jednotkami SDH obcí zajišťují odborný program při ukázkových dnech IZS, které jsou organizovány obcemi pro veřejnost.

4.4. Činnost hasičského záchranného sboru kraje

HZS kraje vznikl 1. ledna 2001 sloučením příspěvkových organizací zřízených bývalými okresními úřady a je organizační složkou státu, zřízenou podle zvláštního právního předpisu – zákona o HZS ČR¹⁴⁾.

Základním posláním HZS kraje je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. HZS kraje při plnění svých úkolů spolupracuje se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, občanskými sdruženími s mezinárodními organizacemi a zahraničními subjekty.

HZS kraje se vnitřně člení na:

- ředitelství HZS kraje (dále jen „krajské ředitelství“),
- územní odbory,
- jednotky HZS kraje.

HZS kraje zaměstnává příslušníky ve služebním poměru podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů¹⁵⁾ a občanské zaměstnance v pracovním poměru podle zákoníku práce¹⁶⁾.

Početní stavy příslušníků a občanských zaměstnanců HZS kraje jsou stanoveny MV - generálním ředitelstvím HZS ČR v rámci Vládou ČR schválených celkových početních stavů HZS ČR.

Při integraci hasičských záchranných sborů jednotlivých okresů v roce 2001 byla snaha vytvořit jednotné obsazení na jednotlivých úsecích činnosti sboru u srovnatelných okresů, především tedy v územním odboru Kroměříž, Uherské Hradiště a Vsetín. Za dosavadního působení HZS kraje bylo cílem přiblížit srovnatelnou úroveň početních stavů ve výjezdových jednotkách dle vyhlášky o organizaci a činnosti jednotek¹⁷⁾, která upravuje tyto náležitosti.

Početní stavy HZS kraje určené do roku 2006 jsou zřejmé z níže uvedené tabulky. Kromě roku 2001 jsou početní stavy téměř neměnné a hledají se řešení, jak docílit příznivého početního stavu na krajském ředitelství, které by mělo garantovat vysokou odbornou úroveň své činnosti. Nejzásadnější vnitřní organizační změnou v rámci dosavadní činnosti HZS kraje bylo zahrnutí územního odboru Zlín do struktury krajského ředitelství a dále pak utlumování OPIS v Uherském Hradišti, Kroměříži a ve Valašském Meziříčí. Současné vnitřní členění HZS kraje na krajské ředitelství a tři územní odbory s působností na územích okresů Zlín, Kroměříž, Uherské Hradiště a Vsetín se jeví jako neperspektivní. V návaznosti na dokonče-

¹⁴⁾ Zákon č. 238/2000 Sb.

¹⁵⁾ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁾ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů.

nou centralizaci operačního řízení a výrazné postavení ORP bude efektivní změnit vnitřní členění a působnost HZS kraje (na menší počet organizačních celků působících na větší části území kraje v souladu s územím ORP).

Cílový stav k naplnění organizační struktury, především ve výjezdových jednotkách HZS kraje, by měl do roku 2010 dosáhnout počtu 564 osob.

Vývoj početních stavů HZS kraje:

Organizační členění HZS kraje	Počet zaměstnanců							Plán 2010*)
	2001	2002	2003	2004*)	2005*)	2006*)	2007*)	
Krajské ředitelství	44	57	66	202	209	211	220	257
Územní odbor KM	88	92	93	88	85	86	86	112
Územní odbor UH	81	82	80	74	73	73	74	96
Územní odbor VS	85	88	86	85	83	83	85	99
Územní odbor ZL	131	134	127	-	-	-	-	-
Celkem HZS kraje	429	453	452	449	450	453	465	564

*) V počtu osob krajského ředitelství je zahrnut celý územní odbor Zlín včetně stanic; početní stavy v jednotlivých letech jsou vždy k 31.12. daného roku.

Plnění úkolů

HZS kraje plní úkoly stanovené zákonem o požární ochraně¹⁸⁾, tj.

- zpracovává koncepci požární ochrany kraje,
- vykonává státní požární dozor a je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany,
- kontroluje plnění nařízení orgánů kraje vydaných na úseku požární ochrany,
- odpovídá za připravenost a akceschopnost jednotek HZS kraje,
- zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů pro potřeby HZS kraje,
- řídí po odborné stránce výkon služby v jednotkách požární ochrany,
- koordinuje zabezpečování požární ochrany v kraji s ostatními orgány,
- soustřeďuje podklady pro zabezpečení materiálních a finančních prostředků jednotek SDH vybraných obcí,
- zpracovává podklady k vydání právních předpisů pro příslušné správní orgány kraje v oblastech, které vymezuje zákon o požární ochraně,
- soustřeďuje a vyhodnocuje informace potřebné pro zásahy jednotek požární ochrany a řízení záchranných prací,
- zabezpečuje statistické sledování požárů a mimořádných událostí se zásahy jednotek požární ochrany na území kraje,
- v rozsahu stanoveném Ministerstvem vnitra řídí a organizuje odbornou přípravu příslušníků, velitelů jednotek HZS podniků, velitelů a strojníků jednotek SDH obcí, velitelů a strojníků jednotek SDH podniků,
- projednává přestupky a správní delikty na úseku PO,
- zpracovává jedenkrát ročně zprávu o stavu požární ochrany v kraji a předkládá ji krajskému úřadu,
- zabezpečuje preventivně výchovnou, propagační a ediční činnost na úseku PO podle zaměření stanoveného Ministerstvem vnitra.

¹⁸⁾ Zákon č. 133/1985 Sb.

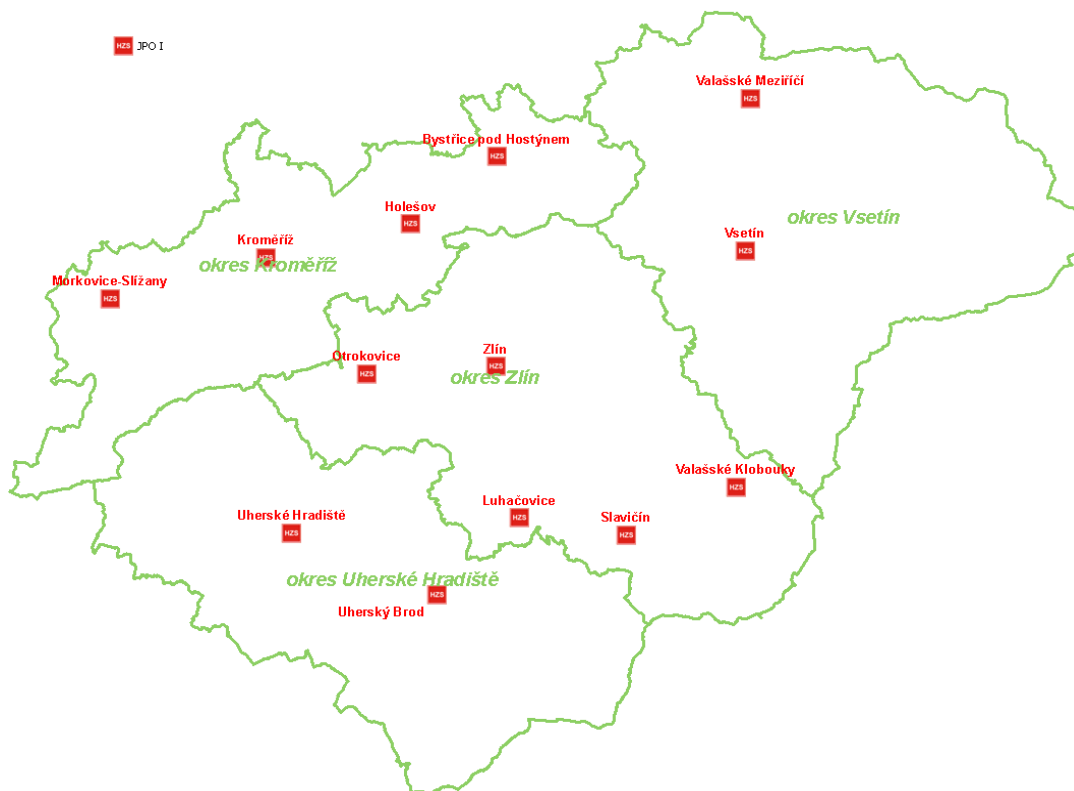
Podmínky činnosti

HZS kraje plní své úkoly na území celého kraje. Vzhledem k tomu, že v objektu krajského ředitelství působí všechny úseky, včetně kanceláře ředitele a výjezdové jednotky, budova neposkytuje dostatečné zázemí a prostory pro výkon služby, dostatečné podmínky pro parkování a ošetřování techniky, dostatečné skladovací prostory a také nezaručuje odpovídající podmínky pro výcvik, odbornou a tělesnou přípravu příslušníků HZS kraje.

Stanice HZS kraje mají v rámci plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany stanovenou územní působnost a jsou určeny pro záchranné a likvidační práce při mimořádných událostech prováděných v rámci IZS. K plnění úkolů požární ochrany jsou jednotky HZS kraje vybavovány požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany, jejichž financování je převážně ze státního rozpočtu. K zabezpečení potřeb HZS kraje není vytvořen systém příspěvků z rozpočtu kraje, resp. rozpočtů příslušných obcí, ve smyslu § 27 odst. 3 písm. b) a § 29 odst. 1 písm. l) zákona o požární ochraně¹⁹⁾. Na území kraje je plošné pokrytí reprezentováno 13 stanicemi HZS kraje (JPO I) dle následujícího rozdělení na jednotlivých územních odborech (okresech):

- Kroměříž: stanice Kroměříž, Bystřice p. H., Holešov a Morkovice - Slížany,
- Uherské Hradiště: stanice Uherské Hradiště a Uherský Brod,
- Vsetín: stanice Valašské Meziříčí a Vsetín,
- Zlín: stanice Zlín, Otrokovice, Valašské Klobouky, Luhačovice a Slavičín.

Dislokace stanic HZS kraje v rámci kraje je znázorněno na následující mapce:

¹⁹⁾ Zákon č. 133/1985 Sb.

Následující tabulka uvádí cílové početní stavy stanic HZS kraje do roku 2010 ve vztahu k současnému početnímu stavu:

Územní odbor (okres)	Dislokace stanice	Typ stanice/ předurčenost		Počet příslušníků		
				Předpis	Skutečnost 2007	
Kroměříž	Kroměříž	C1	B,S	39	36	92 %
	Bystřice p. H.	P1	C,Z	15	15	100 %
	Holešov	P0	C,Z	9	8	89 %
	Morkovice-Slížany	P0	C,Z	9	9	100 %
Uherské Hradiště	Uherské Hradiště	C1	B,S	39	37	95 %
	Uherský Brod	P2	C,Z	24	23	96 %
Vsetín	Valašské Meziříčí	C1	B,S	39	36	92 %
	Vsetín	P3	C,Z	33	33	100 %
Zlín	Zlín	C3	C-F,O	69**)	63	91 %
	Otrokovice	P1*)	C,Z	21	21	100 %
	Valašské Klobouky	P1	C,Z	15	13	87 %
	Luhačovice	P0	C,Z	9	9	100 %
	Slavičín	P0	C,Z	9	9	100 %
Celkem				330	312	95 %

*) Zvýšení zákl. početního stavu v jedné směně koeficientem 1,4.

***) Včetně velících důstojníků směny.

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že plánované početní stavy jednotek HZS kraje jsou naplněny z 95 % a chybí doplnit 18 příslušníků.

Umístění stanic HZS kraje je provedeno dle struktury osídlení, charakteru území a rizik v kraji. Mimo měst Vizovice a Rožnov pod Radhoštěm respektují sídla stanic HZS kraje sídla ORP. V Rožnově pod Radhoštěm a ve Zlíně – Prštěm jsou zřízeny jednotky SDH obce typu JPO II, kde členové vykonávají službu jako své povolání.

S ohledem na velikost hasebních obvodů a zejména dosažitelnost pomoci v případě mimořádné události jsou v současné době zřízeny stanice HZS kraje také ve městech Slavičín a Morkovice – Slížany, tedy mimo ORP.

Stanice HZS kraje v čele s velitelem stanice plní kromě zajištění fungování požární ochrany a systému IZS v daném území také roli centra pro koordinaci pomoci a spolupráce s ostatními jednotkami požární ochrany, složkami IZS, samosprávnými orgány obcí (krizové řízení), ale i s dalšími institucemi a subjekty, např. školami (výchova obyvatel).

Funkci vzdělávacího zařízení požární ochrany ve smyslu zákona o HZS ČR²⁰⁾ plní školící středisko ve stanici Otrokovice. V současné době je realizována první část výstavby výcvikového střediska – protiplynového polygonu určeného pro praktický výcvik jednotek požární ochrany kraje ve stanici Valašské Klobouky. Polygon bude simulovat nebezpečné prostředí, zakouřené a těžko přístupné prostory apod. Kromě jednotek požární ochrany budou tento polygon využívat i jiné složky IZS – příslušníci policie nebo zaměstnanci zdravotní záchranné služby. Jako druhou

²⁰⁾ Zákon č. 238/2000 Sb.

část výcvikového střediska je záměr realizovat zařízení simulujícího reálné podmínky požáru, které bude sloužit k výcviku členů jednotek PO v oblasti reálného hašení požáru.

Objekty a pozemky, které pro svoji činnost využívá HZS kraje jsou převážně ve vlastnictví ČR, ale některé jsou ve vlastnictví obcí. Tento nesoulad může komplikovat správu nemovitého majetku pro potřeby HZS kraje.

Pro úspěšné plnění úkolů kladených na jednotky HZS kraje, navíc při naplnění předepsaných početních stavů, se stanice Zlín, Kroměříž, Luhačovice, Slavičín a Bystřice p. H. jeví jako prostorově a technicky nevyhovující.

V následující tabulce jsou shrnuty nutné náklady na rekonstrukce budov stanic HZS kraje tak, aby tyto odpovídaly nárokům na plnění úkolů kladených na jednotky požární ochrany.

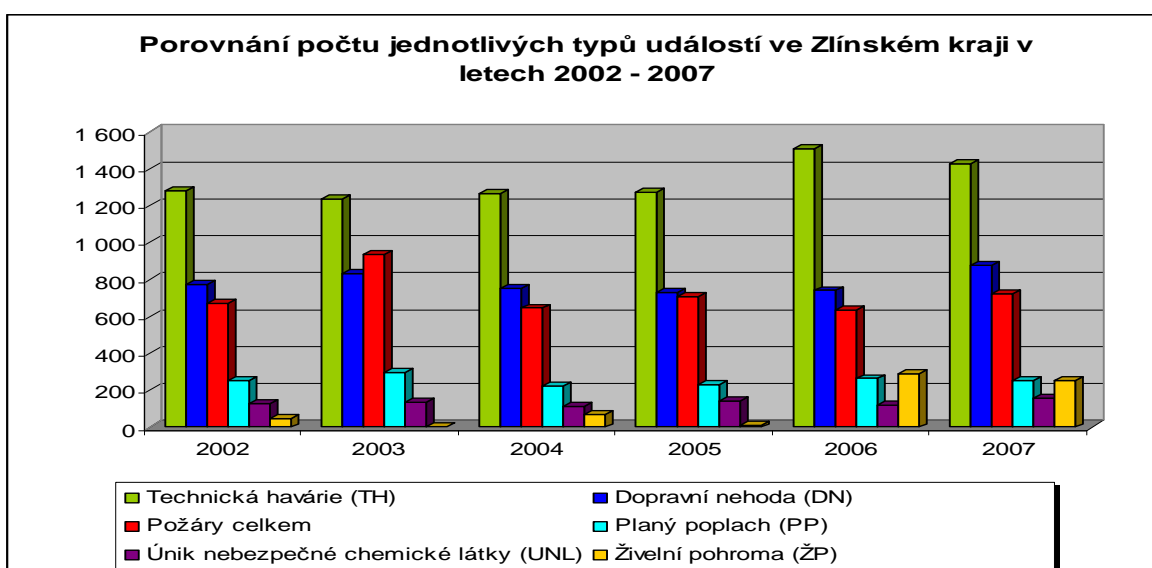
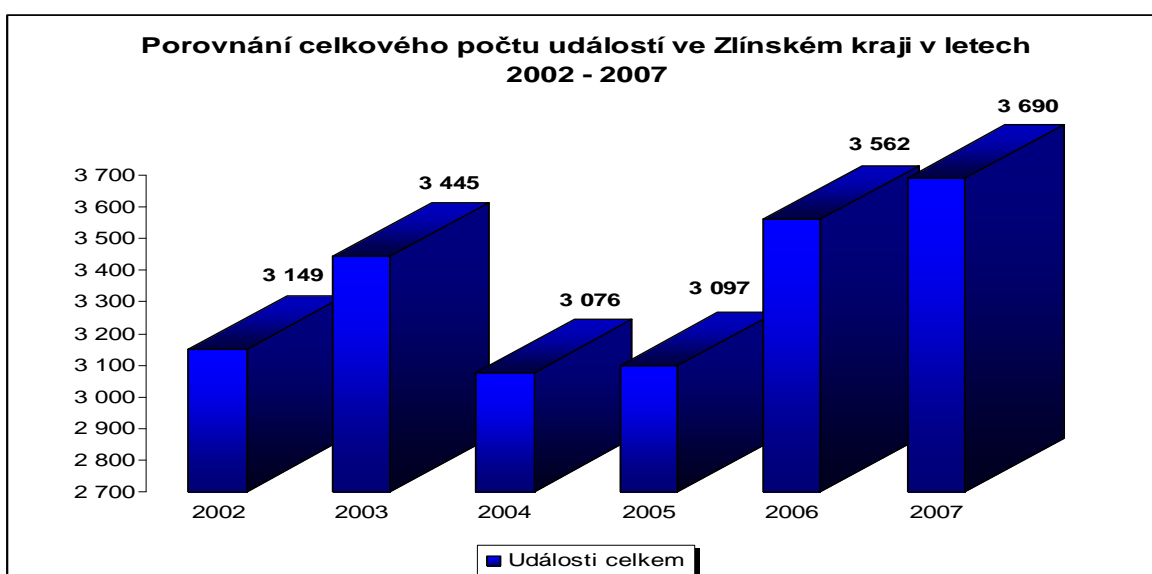
Místo - stanice	Název akce	Náklady v mil. Kč	Předpokl. termín
Luhačovice	Zateplení objektu, výměna vrat, oken	8,0	2009
Luhačovice	Výjezdová signalizace	1,0	2009
Otrokovice	Odlučovač ropných látek	0,5	2008
Slavičín	Rekonstrukce objektu	6,0	2011
Uh. Brod	Dokončení výměny garážových vrat	1,2	2008
Uh. Brod	Rekonstrukce sportovní běžecké dráhy	1,1	2009
Uh. Brod	Zateplení stropu garáží	0,3	2009
Uh. Hradiště	Dokončení výměny garážových vrat	1,2	2008
Uh. Hradiště	Dokončení výměny stávajících oken	0,5	2009
Uh. Hradiště	Oprava stávající plochy před garážemi	2,0	2010
Uh. Hradiště	Rekonstrukce střechy - sklad CO	2,0	2010
Uh. Hradiště	Rekonstrukce cvičné věže	0,6	2011
Val. Klobouky	Výměna vrat	2,0	2008
Val. Klobouky	Centrální odsávání	1,8	2009
Val. Klobouky	Výstavba odlučovače ropných látek	0,3	2009
Val. Klobouky	Mycí rampa	0,6	2010
Val. Meziříčí	Rekonstrukce cvičné věže a běžecké dráhy	1,0	2009
Val. Meziříčí	Rekonstrukce zpevněné plochy	2,0	2009
Vsetín	Rekonstrukce centrálního odsávání garáží	1,8	2008
Vsetín	Rekonstrukce garáží	2,5	2009
Zlín	Přístavba areálu vč. výcvikov.střediska	80,0	2010-2011
Celkem		116,4	2008-2011

4.5. Činnost jednotek požární ochrany

Prioritní činností jednotek PO je provádění záchranných a likvidačních prací při požárech a záchranných prací při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech (dopravní nehody, úniky nebezpečných látek apod.). V současné době jsou JPO využívány také k plnění úkolů ochrany obyvatelstva (nouzové přežití obyvatelstva, obsluha zařízení CO apod.). Postupně se mění struktura zásahů a roste i jejich náročnost, tomu ovšem neodpovídá zázemí těchto jednotek a jejich vybavenost zásahovou požární technikou a věcnými prostředky.

Porovnání počtu všech typů událostí v letech 2002 – 2007:

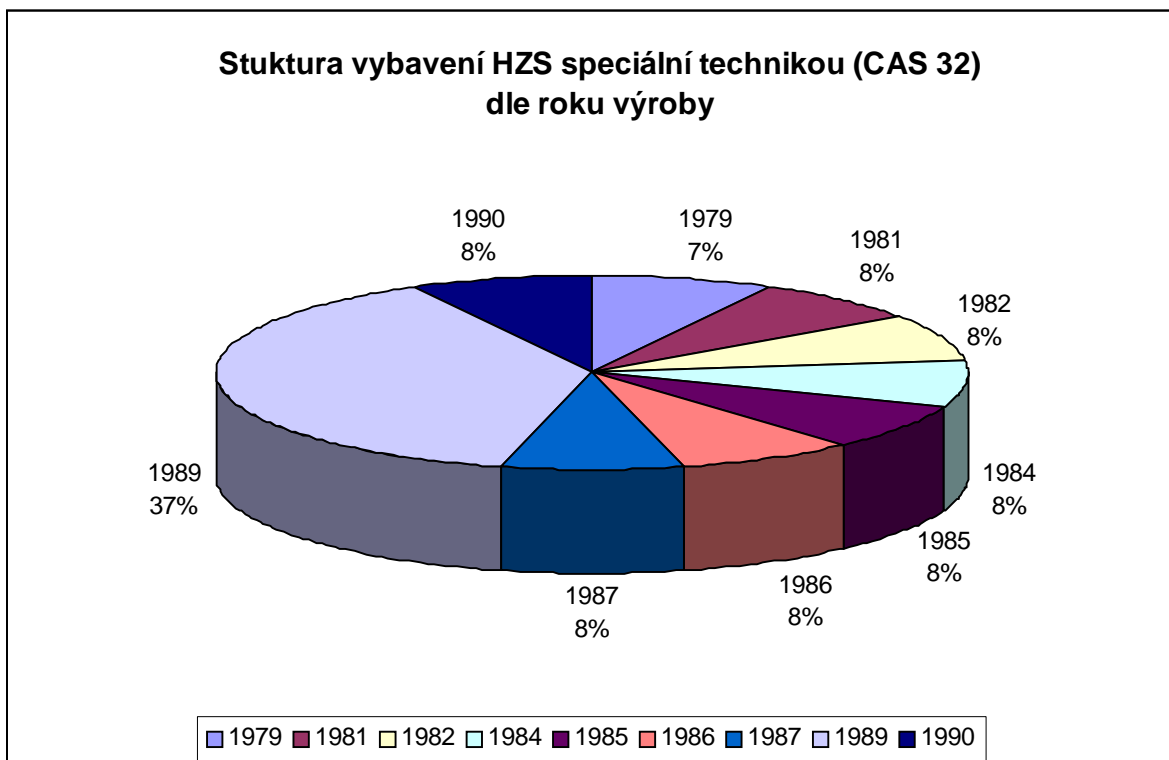
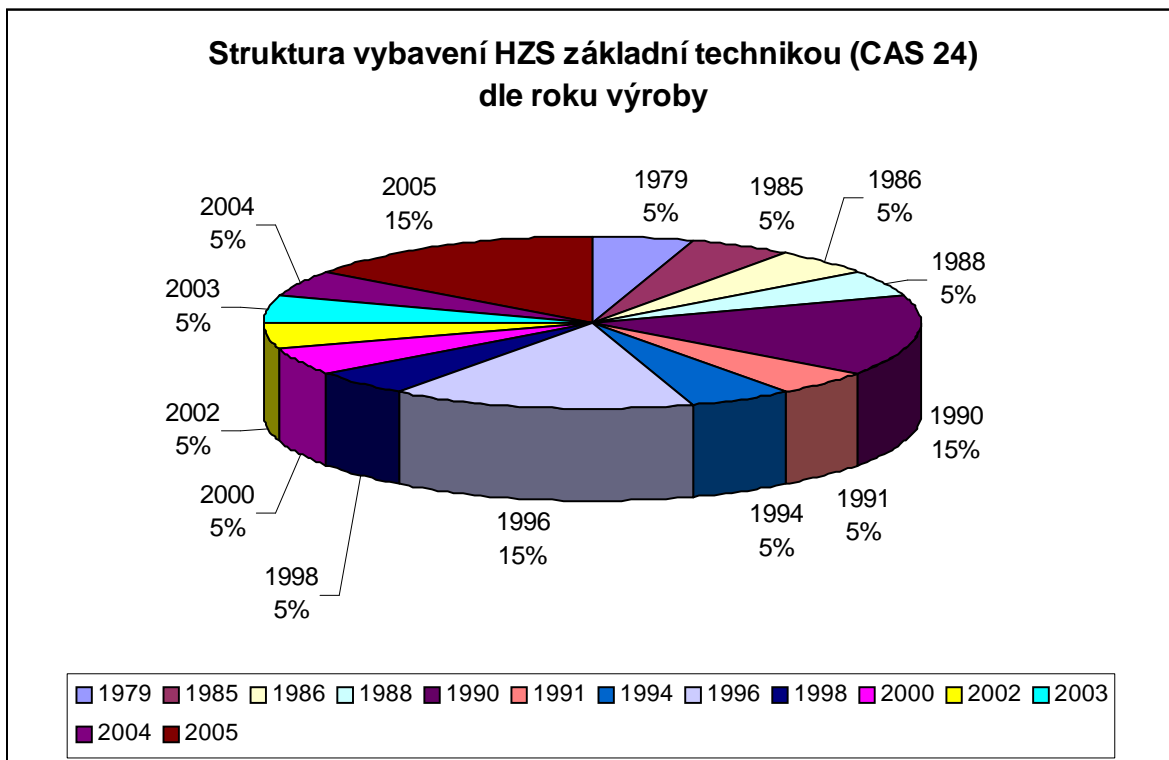
Typ události	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Požáry celkem	672	938	646	707	633	721
Dopravní nehoda (DN)	772	832	755	732	741	878
Živelní pohroma (ŽP)	45	3	70	11	292	252
Únik nebezpečné chemické látky (UNL)	127	135	115	140	121	156
Technická havárie (TH)	1278	1 240	1 265	1 276	1511	1428
Radiační havárie a nehoda (RHN)	0	0	0	0	0	0
Ostatní mimořádné události (OMU)	0	0	0	0	0	1
Planý poplach (PP)	255	297	225	231	264	254
CELKEM	3149	3445	3076	3097	3562	3690

4.5.1. Jednotky požární ochrany zřizované HZS kraje

Strukturu vybavení jednotek HZS kraje mobilní požární technikou shrnují následující grafy:

a) Cisternové automobilové stříkačky

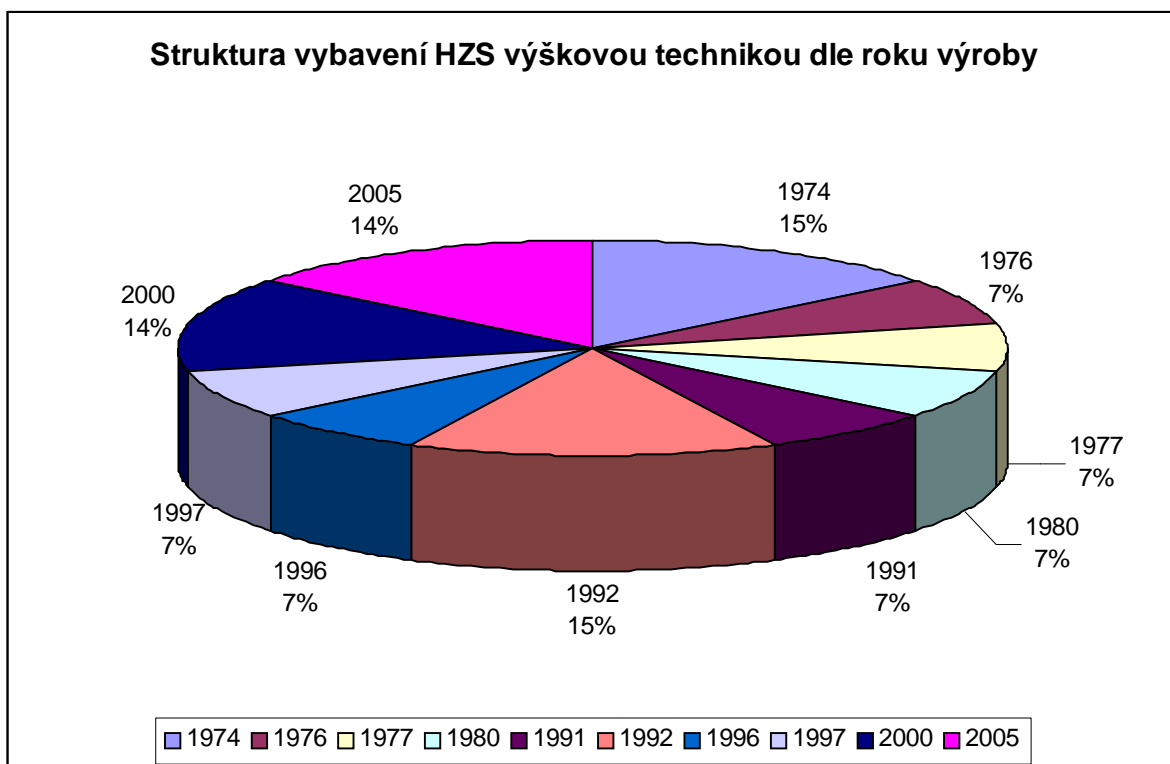

U cisternových automobilových stříkaček (dále jen „CAS“) vyrobených před rokem 2000 je orientační doba životnosti stanovena na 8 let; žádné z 20 ks těchto vozidel ve vybavení jednotek HZS kraje toto kritérium nesplňuje.

Vzhledem ke geografickým podmínkám kraje je stanice Vsetín nad rámec zákonných předpisů vybavena speciálním automobilem určeným pro likvidaci lesních požárů – CAS 16/4000-M3LP na podvozku Renault.

S ohledem na stáří a stav cisternových automobilových stříkaček u HZS kraje jsou odhadované finanční potřeby na jejich obměnu a doplnění do roku 2015 ve výši přibližně 100 mil. Kč.

b) Výšková technika

U výškové techniky (automobilový žebřík, automobilová plošina) je orientační doba životnosti stanovena na 16 let; tedy z 10 ks těchto vozidel ve vybavení jednotek HZS kraje toto kritérium (aniž by prošlo technickou obnovou) nesplňuje jedno, t.j. 10 % z celkového počtu.

Vzhledem ke značně dlouhým dojezdovým časům za nepříznivých klimatických podmínek je stanice Valašské Klobouky nad rámec zákonných předpisů vybavena výškovou technikou AZ30-M1.

S ohledem na stáří a stav výškové techniky u HZS kraje jsou odhadované finanční potřeby na jejich obměnu a doplnění do roku 2015 ve výši přibližně 75 mil. Kč.

c) Věcné prostředky požární ochrany

Vybavení HZS kraje věcnými prostředky požární ochrany a předpokládané náklady na jejich obměnu a doplnění do roku 2015 shrnuje následující tabulka:

Název věcného prostředku	Počet (ks)	Náklady na obměnu a doplnění do roku 2015 (tis. Kč)
Izolační dýchací přístroj vzduchový přetlakový	115	9 100
Náhradní láhve k izolačním dýchacím přístrojům	334	6 500
Izol. DP vzduchový přetlak. pro dlouhodobé zásahy s náhr. láhví	27	5 400
Protichemické ochranné oděvy přetlakové, střední třídy	62	2 500
Protichemické ochranné oděvy rovnotlaké	90	400
Oděv proti sálavému teplu nebo ohni	36	5 800
Detektory plynů a nebezpečných látek	14	600
Detektor na BCHL	16	1 400
Detektor radioaktivních látek	19	800
Osobní dozimetr	84	1 200
Lod' pro 6 osob s motorem	5	2 500
Hydraulické vyprošťovací nářadí + motorová pohonná jednotka	9	6 500
Plnicí zařízení tlakových lahví	3	2 900
Motorové řetězové pily	26	800
Technika pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou		2 400
Dekontaminační stanoviště	2	6 900
Zvedací vaky	19	1 900
PMS 16	5	2 000
Celkem		59 600

Z uvedeného přehledu vyplývá, že s ohledem na stáří a stav věcných prostředků požární ochrany u HZS kraje jsou odhadované finanční potřeby na jejich obměnu a doplnění do roku 2015 ve výši přibližně 59,6 mil. Kč.

4.5.2. Jednotky požární ochrany zřizované obcemi

Obce v samostatné působnosti na úseku požární ochrany zřizují jednotku SDH obce, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech ve svém územním obvodu, udržují její akceschopnost, zabezpečují odbornou přípravu členů jednotky SDH obce a zabezpečují materiální a finanční potřeby jednotky SDH obce a požární ochrany. Významnou roli v zajištění akceschopnosti jednotek SDH obcí hraje personální stabilizace funkcí jejich velitelů a strojníků.

Pro udržení trvalé akceschopnosti jednotek SDH obcí z hlediska jejich personální naplněnosti hraje významnou roli aktivita občanských sdružení působících na úseku požární ochrany (např. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska). Jedná se zejména o přípravu osob z řad mládeže pro činnost v jednotce SDH obce.

K vytváření vycvičené personální zálohy pro doplňování jednotek SDH obcí a k organizování tělesné a technické přípravy členů těchto jednotek se jeví potřeba (nejméně dvou) regionálních středisek v rámci kraje. Tato střediska by systémově doplňovala funkci vzdělávacího zařízení požární ochrany HZS kraje (střediska v Otrokovicích a Valašských Kloboukách).

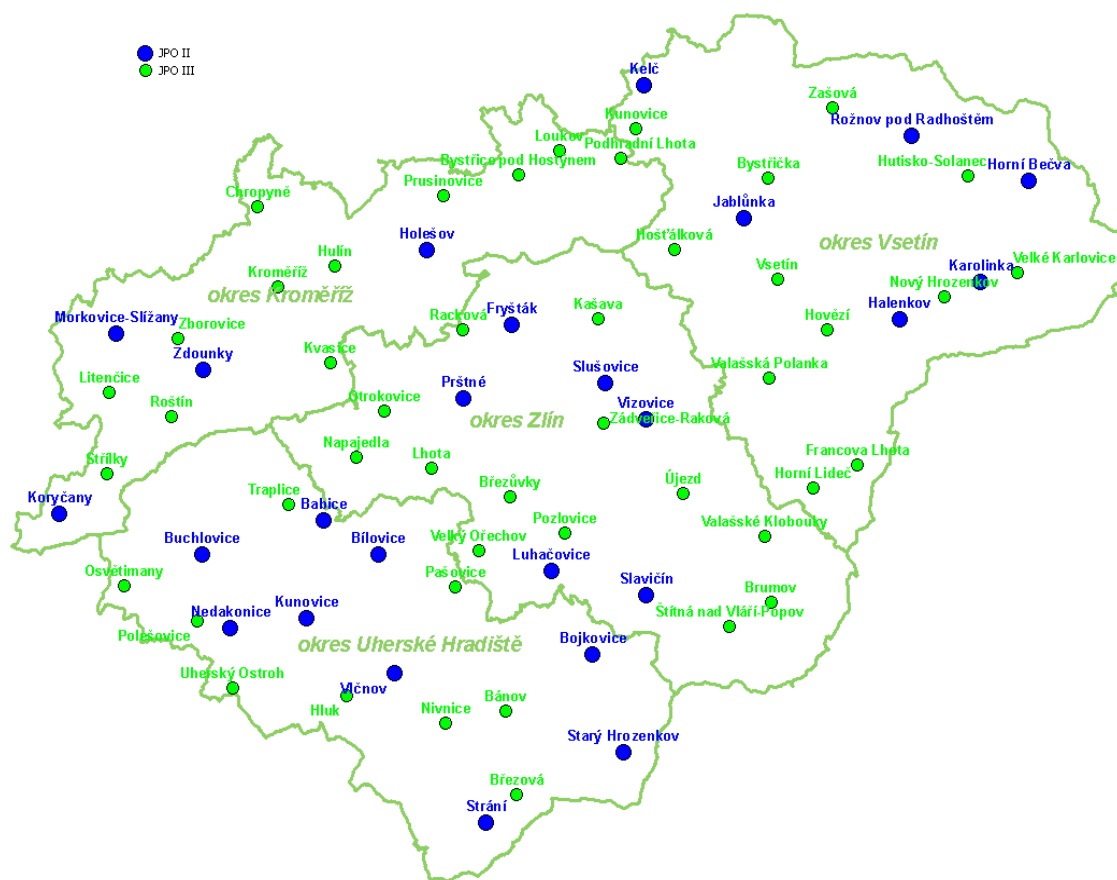
Vybrané obecní úřady zabezpečují podle požárního poplachového plánu kraje hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech mimo svůj územní obvod, zabezpečují akceschopnost jednotky SDH obce k zásahům mimo svůj územní obvod, a některé z nich na základě nařízení kraje, kterým se stanoví podmínky plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany, zabezpečují nepřetržitou pracovní pohotovost mimo pracoviště v počtu nejméně jednoho požárního družstva o sníženém početním stavu.

Jednotky SDH obcí jsou rozděleny do následujících kategorií:

- JPO II/1 – jednotka SDH obce s územní působností kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000; v kraji je zřízeno 22 těchto jednotek;
- JPO II/2 – jednotka SDH obce s územní působností kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000; v kraji jsou zřízeny 3 tyto jednotky;
- JPO III/1 – jednotka SDH obce s územní působností kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000; v kraji je zřízeno 47 těchto jednotek;
- JPO III/2 – jednotka SDH obce s územní působností kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000; v kraji tento typ jednotky není zřízen;
- JPO V – jednotka SDH obce s místní působností kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu; v kraji je zřízeno 305 těchto jednotek.

U vybraných obcí, které zřizují jednotky typu JPO II se předpokládá zajištění nepřetržité akceschopnosti do roku 2010.

Rozmístění jednotek typu JPO II a JPO III v rámci kraje je znázorněno na následující mapce:

Podmínky činnosti

Obec, v souladu s povinnostmi stanovenými zákonem o požární ochraně²¹⁾, v samostatné působnosti zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení zejména pro potřeby svého územního obvodu.

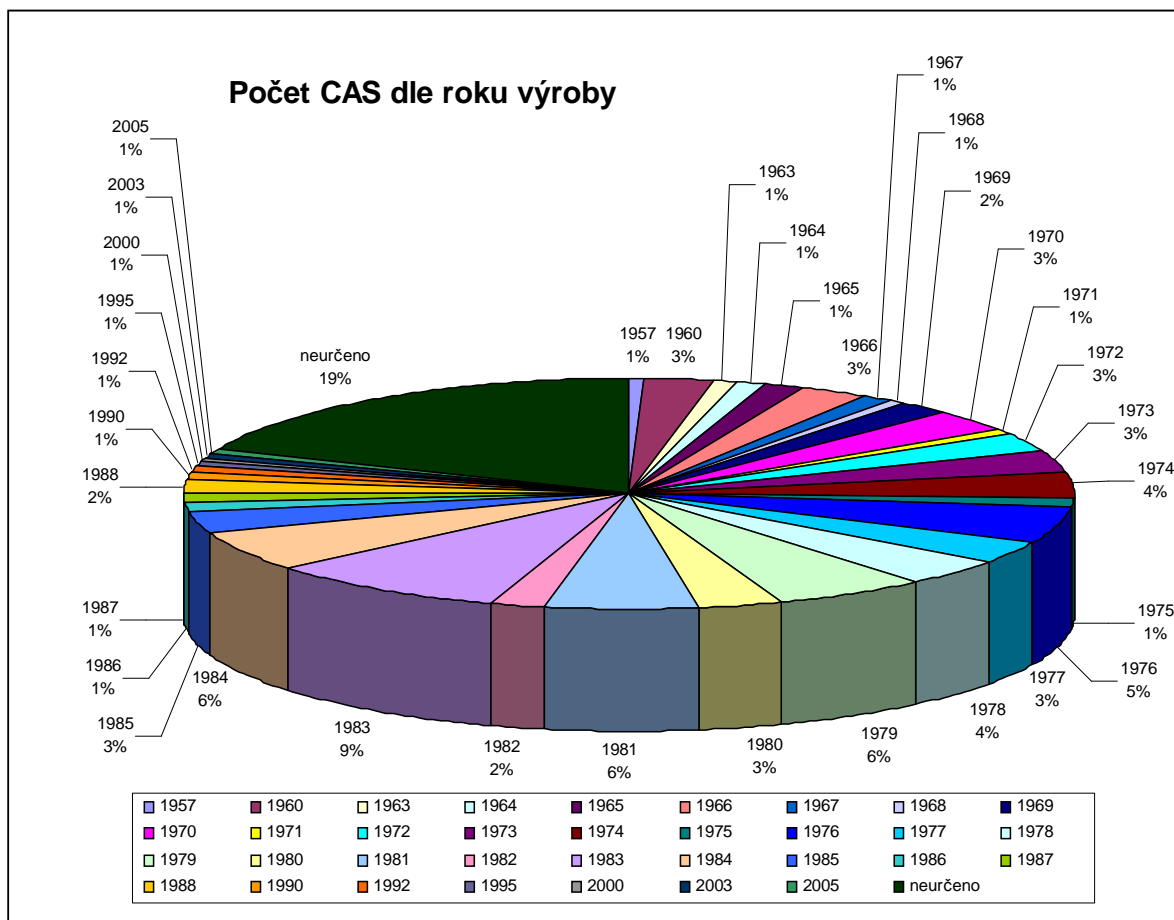
Hasičské zbrojnice jednotek SDH obcí (celkem 378 jednotek) jsou v majetku a správě obcí. Většinou se jedná o starší objekty, které fakticky slouží pouze pro garážování požární techniky, uložení techniky a věcných prostředků požární ochrany. U řady hasičských zbrojnic nejsou vytvořeny podmínky pro provádění odborné přípravy či údržby požární techniky.

Obec je dále povinna udržovat akceschopnost jednotky SDH, čímž se mimo jiné rozumí vybavení jednotky požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany. V souladu s § 27 odst. 3 písm. b) zákona o požární ochraně²²⁾ je v rámci kraje vytvořen systém finančních příspěvků z rozpočtu kraje na zabezpečení potřeb jednotek SDH obcí.

²¹⁾ Zákon č. 133/1985 Sb.

²²⁾ Zákon č. 133/1985 Sb.

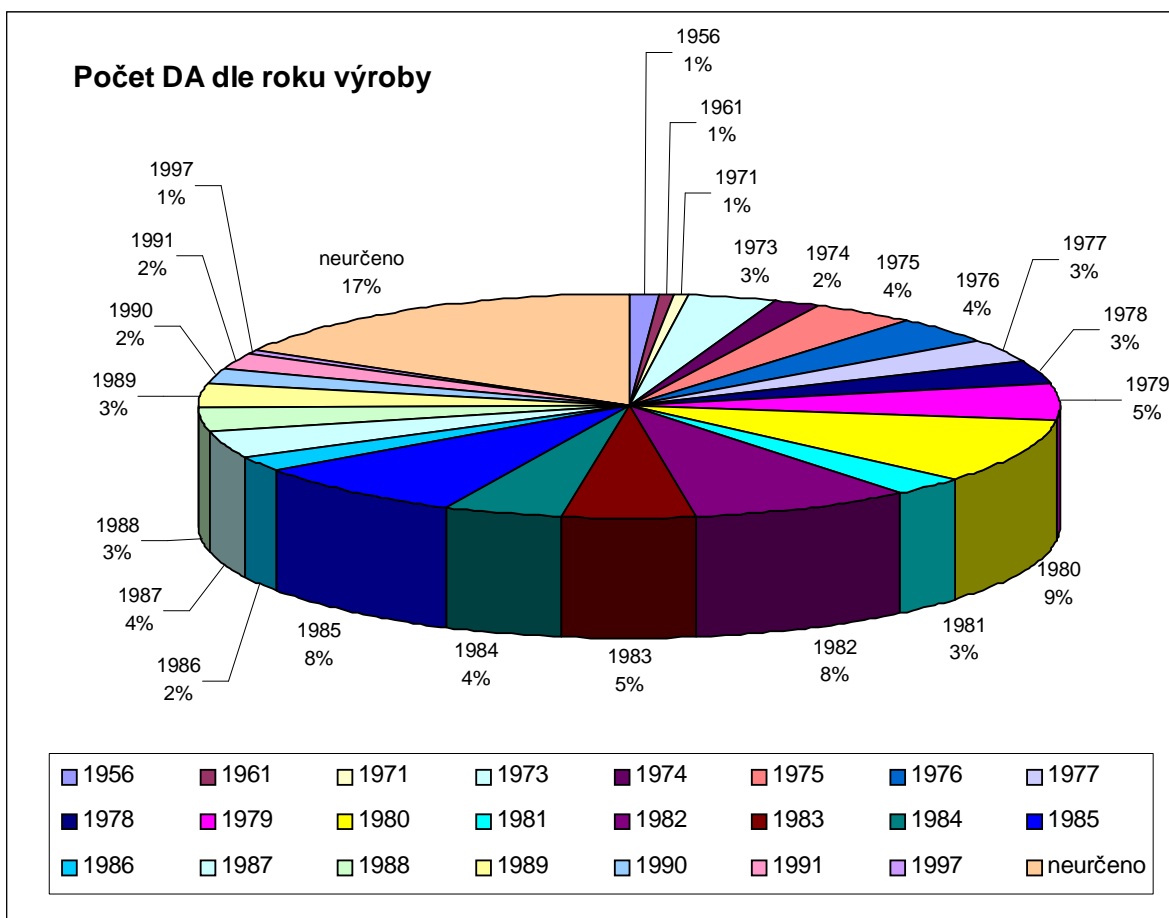
Strukturu vybavení jednotek SDH obcí požární technikou znázorňují následující grafy:

U cisternových automobilových stříkaček (CAS) vyrobených před rokem 2000 je orientační doba životnosti 8 let, tedy ze 161 ks těchto vozidel ve vybavení jednotek PO obcí toto kritérium splňuje pouze 9 ks, t.j. 6 % z celkového počtu.

Dalším vypovídajícím kritériem je podíl CAS ve stáří 20 až 29 let, který činí 45 % z celkového počtu CAS ve vybavení jednotek SDH obcí a dokonce podíl CAS ve stáří 30 a více let činí 32 % z celkového počtu CAS ve vybavení jednotek SDH obcí. Nejstarší doposud funkční je CAS 16/3500/200-M3R z roku 1957 v obci Kudlovice, okres Uherské Hradiště.

S ohledem na stáří a stav cisternových automobilových stříkaček u jednotek SDH obcí jsou odhadované finanční potřeby na jejich obměnu a doplnění do roku 2015 ve výši přibližně 240 mil. Kč.

U dopravních automobilů (dále jen „DA“) je orientační doba jejich životnosti stanovena na 16 let; z 221 ks těchto vozidel ve vybavení jednotek SDH obcí toto kritérium splňuje pouze 10 ks, t.j. 5 % z celkového počtu.

Také u tohoto druhu techniky je podíl ve stáří 20 až 29 let vysoký – 47 % a podíl ve stáří 30 a více let je 19 % z celkového počtu DA ve vybavení jednotek SDH obcí. U DA se vyskytují také dva doposud funkční automobily (již v kategorii „veteránů“), a to TATRA 805 z roku 1956 v obcích Napajedla a Vlachova Lhota, okres Zlín.

S ohledem na stáří a stav dopravních automobilů u jednotek SDH obcí jsou odhadované finanční potřeby na jejich obměnu a doplnění do roku 2015 ve výši přibližně 600 mil. Kč.

System finančních příspěvků ze státního rozpočtu a z rozpočtu kraje na zabezpečení potřeb jednotek SDH obcí každoročně pokrývá přibližně pouze 20 % požadavků obcí a jeví se jako nedostatečný.

5. ÚKOLY

5.1. Střednědobé úkoly (2008 až 2009)

Číslo úkolu	Název úkolu	Termín realizace (splnění)
1	Pokračování účelné redukce stálých tlakově odolných úkrytů s prioritní přípravou na improvizované možnosti ukrytí.	2008
2	Vybavení HZS kraje kontejnerem pro nouzové přežití.	2008
3	Vybudování informačního systému pro krizové řízení v rámci kraje.	2008
4	Dokončení technické úpravy a vybavení místnosti pro fungování krizového štábu HZS kraje.	2008
5	Vybudování zařízení simulující reálné podmínky požáru ve výcvikovém středisku Valašské Klobouky.	2009
6	Redukce skladů CO v kraji na dva – Vizovice a Uherské Hradiště	2009

5.2. Dlouhodobé úkoly (2008 až 2015)

Číslo úkolu	Název úkolu	Termín realizace (splnění)
1	Plošné pokrytí prvky jednotného systému varování a vyrozumění na 90 % území kraje.	2015
2	Nastavení a cílené zdokonalování systému preventivně výchovného působení na veřejnost.	2009 a trvale
3	Budování zařízení civilní ochrany v kraji.	2015 a trvale
4	Dořešení majetkoprávních vztahů u nemovitého majetku v užívání HZS kraje, s cílem vlastnictví ČR.	2013
5	Doplnění plánovaných početních stavů jednotek HZS kraje.	2010
6	Zefektivnění fungování HZS kraje změnou jeho vnitřního organizačního členění a územní působnosti.	2012
7	Zkvalitnění podmínek pro výcvik, výkon služby a činnost krajského ředitelství a stanice Zlín – rekonstrukce a dostavba areálu v Přílucké ul.	2015
8	Zkvalitnění podmínek pro výcvik, výkon služby a činnost ve stanicích Kroměříž, Luhačovice, Slavičín a Bystřice p. H.	2015
9	Zkvalitnění odborné přípravy a výcviku jednotek SDH obcí se zaměřením na personální stabilizaci funkcí velitelů a strojníků.	2008 a trvale
10	Fungování všech jednotek SDH obcí kategorie JPO II v pohotovosti.	2010
11	Průběžná modernizace mobilní požární techniky jednotek HZS kraje a jednotek SDH obcí.	trvale
12	Vytvoření systému příspěvků z rozpočtu kraje a obcí na technické vybavení HZS kraje.	2008 a trvale
13	Zachování systému dotací z rozpočtu kraje obcím na technické vybavení jednotek SDH obcí.	trvale
14	Sledování a hodnocení vytipovaných rizik v souvislosti s požárem nebo s jinou mimořádnou událostí a na změny těchto rizik reagovat při činnosti v oblasti požární prevence a prevence úniku nebezpečných látek.	trvale
15	Průběžná aktualizace „Krizových plánů“, „Havarijních plánů kraje“ a „Výpisů z Havarijního plánu kraje pro obce s rozšířenou působností“.	trvale
16	Vybudování regionálních středisek pro organizování tělesné a technické přípravy členů jednotek SDH obcí v rámci kraje.	2010
17	Průběžná aktualizace dokumentace k plošnému pokrytí území kraje jednotkami PO.	trvale

Příloha č. 1

Základní právní normy na úseku požární ochrany

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 59/2006 Sb., zákon o prevenci závažných havárií,
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci),
- vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.,
- vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb.,
- vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva,
- nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon),
- nařízení vlády 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právními osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění nařízení vlády č. 527/2002 Sb.,
- nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, ve znění nařízení vlády č. 498/2002 Sb.,

Příloha č. 2**Krajské předpisy na úseku požární ochrany**

V souladu s ust. § 27 odst. 2 zákona o požární ochraně²³⁾ byly od roku 2000 připraveny a vydány následující právní předpisy na úseku požární ochrany:

- nařízení Zlínského kraje č. 3/2006, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení plošného pokrytí území Zlínského kraje jednotkami požární ochrany, ve znění nařízení č. 1/2007,
- nařízení Zlínského kraje č. 3/2002, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení zdrojů vody k hašení požárů, ve znění nařízení č. 5/2006,
- nařízení Zlínského kraje č. 4/2002, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru, ve znění nařízení č. 5/2006,
- nařízení Zlínského kraje č. 5/2002, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v budovách zvláštního významu,
- nařízení Zlínského kraje č. 6/2002, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob, ve znění nařízení č. 5/2006,
- nařízení Zlínského kraje č. 4/2006, kterým vydává požární poplachový plán Zlínského kraje, ve znění nařízení č. 2/2007,
- Směrnice Zlínského kraje č. 27/01/05, pravidla pro poskytování dotace z rozpočtu Zlínského kraje na požární techniku nebo věcné prostředky požární ochrany jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí Zlínského kraje a na vyzoumívací a varovací systémy obcí Zlínského kraje,
- Směrnice Zlínského kraje č. 28/01/05, pravidla pro poskytování neinvestiční dotace z rozpočtu Zlínského kraje na činnost občanského sdružení „Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska“.

²³⁾ Zákon č. 133/1985 Sb.

Příloha č. 3
Vodní díla – základní parametry:

Vodní dílo	Kateg. VD	Celk. objem	Zato- pená plocha	Typ hráze	Délka hráze	Výška hráze	Prům. průtok	Max. kapacita	Počet ohrož. osob
		mil m ³	ha						
Koryčany (KM)	III	2,56	35,15	sypaná	180	20	0,134	26,1	300
Bojkovice (UH)	III	0,965	15,45	sypaná	198	16	0,10	58,8	100
Osvětimany (UH)	III	0,312	*)	sypaná	108	12,3	0,12	18,0	*)
Bystřička (VS)	II	4,96	38	zděná	170	27,4	0,85	140	500
Hor. Bečva (VS)	II	0,68	15	sypaná	250	13,7	0,32	102	500
Karolinka (VS)	II	7,645	50,8	sypaná	392	35,5	0,36	76	6 000
Fryšták (ZL)	II	2,95	62,2	sypaná	198	13,5	0,241	83	1 000
Ludkovice (ZL)	III	0,69	12,4	sypaná	181	15,15	0,092	47,3	50
Pozlovice (ZL)	II	2,7	40	sypaná	240	17,5	0,30	125	2 000
Slušovice (ZL)	I	9,949	78,42	sypaná	562	30,20	0,50	95	2 000

*) Údaje se analyzují a doposud nejsou k dispozici.